

Izhaja dvakratna teden.
Velja za celo leto \$3.00
Published semy weekly.
Subscription \$3.00 yearly.

EDINOST

GLASILLO SLOVENSKEGA KATOLISKEGA DELAVSTVA V AMERIKI.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1919, AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

"EDINOST"
1849 W. 22nd St.
Telephone:
Canal 98.
Chicago, Ill.

ZA RESNICO
IN PRAVICO.

ŠTEV. (No.) 35.

CHICAGO, ILL., PETEK, 6. MAJA, 1921.

LETO (VOL.) VII.

Published and distributed under permit (No. 320) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Ill. — By the Order of the President A. S. Burleson, Postmaster General

NAJNOVEJSJE VESTI.

DECORATION DAY.

Predsednik Harding je izdal proklamacijo, v kateri poziva vse državljane Združenih držav, da naj 30. maj slave kot posebni spominski dan za padle vojake. Proklamacija predsednika se glasi:

"Ker je bil naš narod spočet z molitvijo in pobožnostjo mož in žena, katerje je Bog nagnil, da so ustanovili novo narodnost, kjer naj ostanejo načela pravičnosti trajni ogljini kamen;

in ker so bila ta načela potem pokupljena s tolkiimi žrtvami in negovana tako skrbno od poznejših rodov;

in ker je zadnja vojska zahtevala od nas novih žrtev za ta načela —

radi tega jaz, Warren G. Harding, predsednik Združenih držav, razglasim ponedeljek 30. maja, ki je že itak posvečen s svetimi in navduševalnimi spomin i, kot dan javnega spomina.

Vabim vse svoje sodržavljane, da naj ta dan primerno proslave plemenite mrtvece, ki spijo ali tukaj v domači zemlji, ali na dnu morja, ali na tujih bojiščih, tako da se bomo mi, ki smo še živi, veselili blagoslova miru in sreče in sicer v našem, da bi svoboda in pravica, brez katere noben narod obstati ne more, živel med nami za vedno.

V potrjenje tega sem položil svojo roko na to pismo in sem ukazal pritisniti nanj pečat Združenih držav. Dano v Okraju Columbija, 3. maja leta Gospodovega 1921. in naše neodvisnosti 145tem.

WARREN G. HARDING."

To pismo predsednika Združenih držav naj prouče doina v Jugoslaviji razni Vošnjaki in drugi protiverski fanatiki. Jim ne bode škodilo, Morada bodo videli, kako misijo veliki možje in kako so sami majhni.

NEEDINOST MED AMERIŠKIMI IRCI.

Tudi med ameriškimi Irmi je nastala kriza in razdor. Škof Gallagher iz Bostonia dolži, da je temu uzrok predsednik Irske republike De Valera, ki je "same sebičnosti in častilepnosti nori". Tako imajo sedaj dve organizacije, ki delati za irsko neodvisnost, Prijatelji Irske svobode in A. A. R. I. R.

Potem se pa čudimo če Jugoslovani nismo edini!?

MILWAUŠKI MIZARJI ZNIŽALI CENE.

V Milwaukee so mizarji privolili v znižanje plače iz dolarja na 85¢ na uro.

TISKARSKA STAVKA.

Tiskarji zahtevajo odločno, da imajo tudi v prihodnje plačo za 48 ur na teden mej tem ko hočejo delati samo 44, to je v soboto popoldne hočejo imeti prost, zato pa vendar tudi te proste ure plačane.

V vseh večjih tiskarnah imajo stavko. Tako so delavci ustavili delo tudi v Narodni tiskarni, kjer se tiska Prosveta in se je preje tiska tudi "Glasilo".

Naša tiskarna je pa podpisala dejavcem to zahtevo, tako pri nas nismo stavke in naši listi bodo izšli, kakor do sedaj redno. Mi smo za to, da naj se ne zniža delavcem, dokler se ne zniža tudi cene tiskovinam. Velike tiskarne se pa branijo znižati cene tiskovinam, tiskarjem pa hočejo znižati. Češka typografska unija, h kateri spada naša tiskarna, upa, da bode zmagala s svojimi zahtevami, kar ji tudi privo-

ZA FARMERJE.

V kongresu sta predložila kongresnika Capper in Tincher predlog, po kateri bi se prepovedala vsaka špekulacija s žitom. To predlog so tudi vse farmarske organizacije potrdile. L. E. Potter, zastopnik Minnesotskih farmerjev, je rekpel med drugim, da so farmerji Minnesotski skrajno nezadovoljni s sedanjimi cenami poljskih pridelkov in da ta nezadovoljnost žene farmerje v boljševizem. Zato pa žele, da se vsaka špekulacija in "gambiranje" s cenami poljskih pridelkov prepreče. — Kongresnik Strong iz Kansasa je rekpel, da je špekulacija z živili "narodni zločin".

IZ ŽIVLJENJE NADŠKOFA RYANA.

Philadelphski nadškof Ryan je bil zelo šaljiv mož. — Ko je bil nekoč na neki postaji na jugu in je čakal na vlak, prišla je na postajo starejša ženska. Cela okolica je bila odločno protestantska in katoliškega duhovnika tukaj morda že leta in leta niso videli. Ko ženica zagleda duhovnika, se ga tako prestraši, da se začne tresti. Mladi duhovnik Ryan je to opazil. Da bi jo pomiril je stopil k nji, se ji odkril in ji rekpel: "Gospoda, poglejte mojo glavo! Nič rog nimam! Nič se me ne boje!" — Ženica ga pogleda še bolj prestrašeno. Ko ga nekaj časa molče, motri, pravi slednjic: "Da, to je že res! Toda, gospod, vi ste še mladi".

PREMOGARSGA STAVKA.

V Bentonu, Ill., stavka 700 premogarjev. Premogarji zahtevajo šestnevni delavni teden v plači, pa naj delajo ali ne. Lastniki se branijo pritrdirti tem zahtevam.

CENE JEKLU PADLE.

U. S. Steel Corporation — jeklarski trust je izdal izjavno, po kateri

zniža ceno jekla za \$7.00 pri toni. Obenem pa sporoča, da se bodo tudi plače delavstvu znižale za 20%. Vendar pa se poroča, da delavstvo po jeklarnah tega znižanja ne bodo sprejelo. Po tej uredbi bi se znila dnevna plača za \$1.40 na dan. To bi pomenilo za trust letno 150 milijonov dol.

KJE JE HAYWOOD.

Prijateljica vodje rdečkarjev v Ameriki se je izjavila, da ve, kje je Haywood, da ga je videla neposredno pred odhodom iz Amerike. "Haywood je neozdravlivo bolan", je rekla, "ima diabetis in ne bode dalej živel kakor največ dve leti".

NEMČIJA IN FRANCIJA.

Naša vlada je obvestila Nemčijo, da mora podati bolj ugodne pogoje in predloge za ureditev vprašanja odškodnine, kakor je to do sedaj storila. Da se Nemčija, skoraj bi rekli, igra z zaveznički, je jasno. Z začetkom cele zadeve hoče dobiti časa, da oslabi silo zaveznikov in se tako okoristi. Nemčija sedaj pravljata nove predloge.

PROTI RAZOROŽENJU.

Predsednik Harding se je izrazil, da se ne pusti izrabiti v kaki akciji za razroženje sveta. Vendar pa hoče senator Borah predložiti senatu predlog, po katere mbi naj se zahtevalo od vlade, da začne vse potrebne korake, da se pozovejo vse države na skupno konferenco, ki naj doseže splošno svetovno razroženje.

RAZŠIRJAJTE IN PRIPROČAJTE LIST "EDINOST"!

IZ KATOLISKEGA SVETA.

IZ RIMA.

Vlada Združenih držav je dovolila misijonarjem Božje besede, ki imajo svoje središče v Techny pri Chicago, da se vrnejo na Philipine in nadaljujejo svoje delo. Sveti oče je izrazil svoje veliko zadovoljnost na določno rešitvijo tega perečega vprašanja.

* * *

Kapucin Pater Lewis, sobrat Patria Dominika, spovednika rajnega McSweneya, je prišel v Rim k sestemu Očetu, da prosi za posredovanje za ubogega mučenika svoje ljubezni do domovine in naroda. Kakor znano, je bil Pater Dominik obsojen na dve leti težkega dela kot izajalec domovine, ker je pomagal Sin Feinerjem pri njih delu za nedovisnost Irske. Angleška vlada je zahtevala, da mora zapri Pater Dominik nositi obleko, kakoršno nosijo vsi idrugi jetniki, da mora težko deleti in da mu ne dovolijo maševati.

* * *

8. maja se bodo vrstile velike slavnosti v Orleansu v čast svetnici devici Orleanski. Sveti oče je imenoval kardinala Grabito, da ga bode zastopal pri tej slavnosti.

* * *

Monsignore Valega je bil posvečen za nadškofa v Smyrni. Posvečen ga je kardinal van Rossum v cerkvi Propagande.

* * *

Meseca junija bode imel sveti Oče zopet konzistorij s svojimi kardinali. Pri tej priliki bode zopet več kardinalov imenovanih. Med temi bodo Msgr. Rati, apostolski nuncij v Krakovju, in več drugih. Amerika dobi zopet najmanj enega. Kakor se govori je sedaj gotovo, da bude imenovan nadškof Mundelein.

ILLINOIS DRŽAVA NAJ SE RAZDELI.

Chicaški župan Thompson je izvanredno premeten diplomat. Vsi poskuši njegovih nasprotnikov, da bi ga oslabili, so zastonj. Radi tega je velik razdor v zbornici v Springfieldu med poslanci južnih okrajev in severnih, med katerimi sedaj je glavni in najmočnejši Chicago. Ta teden pa je senator Denyer predlagal v senatu, naj se Chicago in okolica izloči iz ostale države. Illinois naj bi bil razdeljen v dva dela, v severni in južni Illinois. Senatorji so sprejeli najprej ta predlog s krohotom. Vendar, ko so videli, da senator resno misli, so se spogledali.

BRYAN PROTI DARWINIZMU.

V predzadnji številki smo prinesli daljši članek o Darwinizmu. Teden so pa listi sporočili, da je Jennings Bryan, predsedniški kandidat demokratske stranke, začel dajati predavanja po Ameriki, v katerih ostro napada Darwinizem zlasti po naših učnih zavodih. "Darwinizem je tako neumen nauk, da bi se dal samo v kaki pripovedki, kakor je na pr. "Tisoč in ena noč", dobro porabit. Za vsaj nekoliko normalnega razum je pa ta nauk že nekoliko preveč, da bi ga mogel sprejeti. Po naših šolah pa žalibog ta nauk splošno gospoduje. Na podlagi tega nauka naši učitelji spodbijajo naši mladini vso moralno oporo za življenje, ker mu jemljo miselj na posmrtno življenje in ga delajo samo v nekako opico. Tak nauk mora uničiti uplivati na mlada srca in na mlađa življene, kakor najhujši stup."

POLITIČNI POLOŽAJ V JUGO-SLAVIJI.

IZVIRNO POROČILO ZA "EDINOST".

NAŠA USTAVA.

Ljubljana, 19. aprila 1921.

Ustavni odbor je pretekli teden dovršil svoje delo. Od vladnega ustavnega načrta komaj ena petina, vse druge paragrafe je odbor ali popolnoma nadomestil z novimi ali pa jih vsaj znatno izpremenil. Tiskano poročilo ustavnega odbora so predložili poslancem, nakar se je dne 14. aprila začela razprava o ustavi v plenumu konstituante. Vladne stranke sodijo, da bo centralistična ustava sprejeta v celoti že do 1. maja. So pač še optimisti na svetu! — Drugo pa je vprašanje, če se bo ta ustava, ki jo bodo sedaj sprejeli in odobrili, mogla tudi trajno držati. Gotovo je, da se centralistična ustava, proti kateri je odalo 750.000 volivev svoje glasove, ne bo mogla držati, ker ni izšla iz sporazuma, ampak jo je oktirovalo nekaj ljudi, ki so prišli slučajno na površje. Preteklo bo še mnogo, mnogo let predno bomo prišli do ustave, ki ne bo kupljena, ampak, ki bo izvirala iz moralne moči onih, ki delajo ustave, da bodo z njim zadovoljni ne samo tisti, ki dajejo svoje glasove vlad proti primerni odškodnosti, ampak tisti, ki jim je res nekaj za državo tudi takrat, če sami trpe osebno škodo, ko to zahteva javna korist. Nas čakajo še zelo resni in hudi politični boji!

* * *

8. maja se bodo vrstile velike slavnosti v Orleansu v čast svetnici devici Orleanski. Sveti oče je imenoval kardinala Grabito, da ga bode zastopal pri tej slavnosti.

* * *

Meseca junija bode imel sveti Oče zopet konzistorij s svojimi kardinali. Pri tej priliki bodo zopet več kardinalov imenovanih. Med temi bodo Msgr. Rati, apostolski nuncij v Krakovju, in več drugih. Amerika dobi zopet najmanj enega. Kakor se govori je sedaj gotovo, da bude imenovan nadškof Mundelein.

* * *

KANCELPARAGRAF.

V novo ustavo so sprejeli tudi člen o takoimenovanem kancelparagrafu. Njegovo potrebo utemeljuje vladne stranke s tem, da gre takoj boj proti zlorabi vere v politične namene, oziroma boj proti kleikalizmu. Kako je to vendar smejno in otroče, piše "Avtonomist".

Proti veri se je vedno borilo na stotine ljudi z vsemi mogočnimi sredstvi, zaterali so jih z ognjem in mečem, pobijali s protiverami in z znamenjem, pa se danes živi, čeprav ta boj traja odkar vera obstoji. Čudno, da Neroni niso prišli na misel kancelparagrafa! Naše mnenje je, da vere tudi kancelparagraf ne bo ubil, tudi duhovniške agitacije ne bo preprečil, pač pa označuje njegove zagovornike za tako nevlobodljubne in nedemokratske ljudi. Tako piše o kancelparagru ne katoliški, ampak socialdemokratični list.

* * *

NAŠA USTAVA.

Vesti, ki prihajajo zadni čas iz

Belgrada in iz raznih drugih krajev naše države, merijo vse na to, da stojimo pred važnimi izpremembami v naši, notranji politiki in sicer pred tako važnimi, da njihove dalekosečnosti ne moremo pravilno oceniti. — Stojan Protič, najmočnejša in največa politična poteca v naši državi, soustanovitelj in dolgoletni šef radikalne stranke, je zapustil to stranko in ustanavlja nov opoziconalen klub. V demokratski stranki se pripravlja razkol. Muslimani iz južne Srbije so se popolnoma odcepili od demokratske in radikalne stranke ter ustanovili lasten klub, ki šteje 14 članov. Tako razbija Protič pologama, pa gotovo radikalno-demokratsko vladno večino. V političnih krogih se sodi, da bo imel Stojan Protič okoli 40 poslancev v svojem klubu.

* * *

NAŠE CERVENE RAZMERE.

Jugoslovanski škofje: dr. Bauer, dr. Aksamović in dr. Jeglič so bili te dni v Rimu, kjer so dosegli velike uspehe z ozirom na bogoslužje. Vprašanje bogoslužnega jezika se od strani sv. Stolice v sporazumu z jugoslovanskim episkopatom uredi tako, da se bodo vsi obredi, vsebovani v rimskem ritualu: poroke, krsti, sv. posl. olje, pogrebi itd. vršili odslej v živem narodnem jeziku. — Kar se tiče uvedbe glagolskega bogoslužnega jezika pri sv. maši od strani sv. Stolice v sporazumu z jugoslovanskim episkopatom uredi tako, da se bodo vsi obredi, vsebovani v rimskem ritualu: poroke, krsti, sv. posl. olje, pogrebi itd. vršili odslej v živem narodnem jeziku. — Kar se tiče uvedbe glagolskega bogoslužnega jezika pri sv. maši od strani sv. Stolice ni nobenih bistvenih ovir, pač pa se ta želja zaenkrat žal ne more uveljaviti v svoji celoti vsled antagonistizma, ki je nastal zadnje čase med hrvatskim in srbskim življem po krivdi političnega kurza v Jugoslaviji. Pač pa se bodo odslej pri slovenski maši list in evangelijsela v narodnem jeziku. — Škofje so svojo nalogo v Rimu dobro izvršili.

* * *

EDINOST.GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI
Izjava dvakrat na teden.

NASLOV:

Slovenian Franciscan Press.

1849 W. 22nd St.

Telephone Canal 98.

Chicago, Ill.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Semi-Weekly by

SLOVENIAN FRANCISCAN FATHERS, 1849 W. 22nd St., CHICAGO, ILL

Entered as second-class matter Oct. 11, 1919, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Fascisti.

V Italiji se je pojavila zadnje čase posebna organizacija navdušenih, da fanatičnih domoljubov, ki imajo namen z vso energijo in odločnostjo nastopiti proti vsem, ki bi hoteli kaziti mir in postaviti narodno življenje in narodni obstoj v nevarnost. Pred vsem je njih namen obramba dežele pred boljševiškim fanatizmom. Imenujejo se fascisti.

Mi gotovo nismo prijatelji Italijanov in jih tudi nimamo namena postavljanja kakemu drugemu narodu za zgled, pred vsem ne nam Slovencem. Vendar je pa gotovo, da bi se veliko lahko naučili mi Slovenci v sedanjem času od sovražnih Italijanov. Tudi ne odobravamo sile proti sili. Vendar pa nastanejo na svetu večkrat razmere, katere se dajo urediti samo s silo, samo klin s klinom. In v tem smislu se nam dopadejo fascisti in se nam zdi, da je ta organizacija času primerna in jo bodo morali najbrže tudi drugi narodi uporabiti, ako bodo hoteli zabraniti veliko prelivanje človeške krvi in preprečiti, da bi razni brezvestneži ne zagnali v narod bakljo bratomornih medsebojnih bojev in vojsko kakor na pr. v Rusiji.

Vspeh fascistov je očiven. Koliko so dosegli proti nam Slovencem v Primorju! Ko bi obmejni Slovenci bili enako energični in bi nastopili s silo proti sili, morda bi ne prišlo tako daleč. Posebno očiven je vspeh po deželi glede prekučnih boljševikov. Nobena dežela ni bila bolj zrela za revolucijo. In res so se že pojavljali po vseh večjih mestnih znaki, ki so napovedovali, da ni več daleč čas, ko bode vsa Italija v strašnem ognju. V tem so pa nastopili fascisti in zdi se, da je vsaj za sedaj vsaka vstaja rdečkarjev nemogoča. To so dosegli fascisti s skrajnimi sredstvi.

V srednjem veku, beremo, da so nastopili po velikih vojskah razmere, ko je zavladala tokozvana "Faust recht", pravica pesti, da je imel vsakdo toliko pravice, kolikor si jo je priboril s pestjo in močnejši samo je imel vso pravico. Ali niso sedanje razmere enake? Kdo se zmeni za kako v pravico? Padla je zavest odgovornosti Bogu in zato pa skuša vsakdo pridobiti si pravico s silo, ne toliko s pestjo kakor moralno silo, s silo večjine, in kdor ima enkrat to silo, to moč ne gleda na to, kaj je pravica, kaj je krivica. Popolnoma "pravica močnejšega".

Katolički ameriški Slovenci smo po naselbinah skoraj pod ničlo. V teh par naselbinah, kjer je urejeno cerkveno življenje, tam je že še nekoliko. Toda, kjer pa ni urejene slovenske župnije, tam pa vladajo rdeči "fascisti", ki s surovo silo skušajo dosegči, da bi zmagači in ostršili vse, ki bi še hoteli ostati verni in jih tako pridobiti za se in za svoj tabor.

Fascisti so toraj lep zgled tudi za katoličke Slovence, ki jim kažejo ne da naj rabijo silo, temveč da naj se organizirajo v odločno, nevstranjeni in do gotove oneje brezobzirno organizacijo, da bodo tako z energijo in odločnostjo branili svoje prepričanje, svoje naprave in svojo vero.

NACE IZPOD KLANCA.

hova torba".

* * *

A. S. je napoljen s samimi "spet". Pa tudi drugače, ta list je "spet" zelo slabo.

* * *

Kakor razvidno, Pe-Terček Zgaga in otrobar v joli dolini, nista prisluško do soglasja, vsaj tako nam priča zadnji nastop jolietskega otrobarja.

* * *

Odkar se je A. S. približal k kritcu slov. organizacije, hodi pokoncu in klicu srborito na korajo: "Mi smo mi, a šta ste vi!"

Novo semenišče Chicaške nadškofije v "Marija na Jezeru" blizu Chicago rapidno napreduje. Glavna poslaja so skoraj že dodelana, tako da se bode v jeseni semenišče že odprlo in ne bode treba naših bogoslovcev pošiljati v druge škofije. To je gotovo velik korak naprej za takoj veliko škofijo, kakor je Chicaška nadškofija. — Res, občudovanja vredno je, kar je naš mil. g. nadškof Mundelein že dosegel v Chicago v tako kratkem času. — To bogoslovje se bode razširilo v drugo ameriško katoličko vsečelišče, kar bode velike važnosti za katoličko mladino srednjih držav. Washington je predaleč in potovanje tja je zvezano z velikimi stroški.

Tužnim srcem naznanjam smrt našega mladega 3 letnega sinčka, ki je preminil po kratki in mučni bolezni dne 25. aprila t. l. ob 2. uri popolnoči, ko je sprejel še blagoslov za umiranje.

S tem se najrčeje zahvaljujem vsem svojim sorodnikom in prijateljem za podarjene vence na krsto in v tolažbo nam starišem, ko so nas tolažili in se udeležili pogreba.

Posebno se zahvalim John Korenu in Ani Velše, ki sta stala ob njegovi zadnji uri pri njem. Žaluoči ostali stariši Andrej in Marija Poljak, stariši. Marija in Frančiška, sestri.

In ti nepozabni sinček, kadar bomo šli iz te poti pridi nam naproti. In pelji nas v sveti kraj, da bom ouživali skupaj večni raj.

Summitt, Ill., 27. aprila 1921.
Mary Poljak, naročnica.

IZ SLOVENSKIH NASELBIN

Chicago, Ill. — Pretekli četrtek privedel je naš gospod župnik vsem igralkam in igralcem pri zadnjem Minstrel Show zahvalni zabavni večer, katerega so se vsi skoraj polnoštevilno udeležili. Bilo jih je nad 60 navzočih. — Naprej se je gospod župnik zahvalil vsem, ki so pripomogli, da se je dosegel tako krasni vspeh, da smo naredili skoraj en tisoč čistega dobička samo eno po polno. Pred vsem gospodu Stalcerju, učitelju, ki se je toliko trudil, da je dosegla zabava tolik vspeh. Dalje gre zasluga Mr. Franku Sinovecu za krasno godbo, s katero je spremjal za tako nizko ceno tako spretno vse točke in vse plesa. Potem predsedniku odbora za Minstrel Show, Mr. Franku Baniču in zlasti tajnici Miss Ani Celarjevi, ki je vodila vse račune in vstopnice in vse zapisnike, Mr. Johnu Petrovčiču za tako marljivo delo pri pošiljanju pisem. Poslal je nad 4 tisoč pism glede zabave. Jako dobro je delal odbor za program, ki je naredil čistega nekako 300 dol. pod vodstvom Mr. Albina Zakrajšeka. Mr. Shonta in Mr. Jos. Gregorič za krasno električno razsvetljavo odra, kar je naredilo posebno čarobni utis, ker so se barve odra pri vsaki točki spremnjali v najrazličnejših barvah. — Potem gre zahvala vsem odbornikom, ki so skrbeli za razna dela pri zabavi, kakor pri pijačah, kavi, sladoledu, cigarah, pri garderobi, pri vratih. Zahvalo smo dolžni ženam, ki so preskrbele kuhanjo in vse drugo. In vsem skupaj! Vsakemu posamezniku je zaklical v imenu župnije "Bog plačaj" in drugi leta zpet!

Cel Minstrel Show je bil tako velik vspeh in nam je pridobil toliko dobrega imena, da bode naš Minstrel Show, kadarkoli in kjerkoli ga bomo privedili, imel veliko privlačno silo za celo okolico. Slišali smo osebe, ki so videle že veliko takih predstav po najrazličnejših glediščih, toda dobro vspele, kakor je bila naša, so trdili da se niso videli.

K vspehu so nam veliko pripomogli naši izvrstni možje in fantje Kolumbovih vitezov, Bishop Kettelerjevega končila. Tudi njim gre naša iskrena zahvala. Slovenci, ne pozabimo prijateljev, ki so vedno z nami!

Tako je naša naselbina dosegla nov velik vspeh, ki je zelo časten za celo naselbino. Zahavo je počastil tudi naš jugoslovanski generalni konzul Mr. Branko Lazarevič, ki se ni mogel načuditi kulturnosti Slovencev. Ni mogel skoraj vrjeti, da so ta dekleta in ti fantje, ki so nastopali s toliko eleganco in izurjenostjo posebno v raznih solo spevih, naši slovenski fantje in dekleta.

Chicaški Slovenci sedaj vidimo kje in kako se pride do pravega predka. Kar tako naprej, kakor smo začeli iti zadnje mesece, pa bomo še pokazali, kaj se pravi napredek.

Zahvalna zabava v četrtek večer je bila tako lepa, da so se vsi igralci izvrstno zabavali in so hvaležni gospodu župniku za to uslugo.

Poročevalec.

Houston, Pa. — Samo par vrtic o življenu v naši naselbini. Delavske razmere niso posebno ugodne, vendar moram reči, da so se v zadnjem času za spoznanje izboljšale. Nadalje ne smem pozabiti povedati, da so imeli pred kratkim rojaki v bližnji naselbini Hills veliko slovensnost, h kateri smo bili tudi mi povabljeni. Bil je to dan, ki so ga vse že dolgo nestrpno pričakovali in slednjic vendarle dočakali, dan blagoslavljenja njihove nove cerkve. V kljub temu da je bilo vreme zelo mrzlo in je naletaval sneg, je bila udeležba zelo številna. Rojaki v Hills se kaj lepo razumejo med seboj, so vse versko zavedni, zato naša organizacija pri njih raste in se vedno krepičje razvija. Želel bi, da bi se tudi v naši naselbini tako združili skupaj in da bi tudi mi kdaj doživel takoj vesel dan, kakor so ga naši sosedje na Hills. Da,

res je bil zunaj miraz, toda srca sotrudnikov so plamtela in se radovala nad sadom svojega dela. Želim jim še nadalje veliko uspeha! Iskren pozdrav!

Mihail Tomšič.

Zdaj še le vemo, zakaj je ves Glas Naroda tako voden? — Peter Zgaga se je enkrat zagovoril in povedal resnico. Pretečeni teden je revež priznal, da ima vodo mesto možgan. O, potem kdo bi se še čudil, da je vsa kolobocija tega lista tako strašno voden. Kar je pa pri vsem tem še najhujše je pa to, da se je ta voda, ki vedno le stoji — ker še teh vodenih možganov ne rabijo — tako usmradi, da po celi Ameriki "diši" seve prav zoprno.

* * *

V "Sloveniji" piše naš dražestni Tonček mej drugim: "... Pater Zakrajšek si je namreč znal s svojo izvanredno spremnostjo pridobiti zaupanje in upliv pri Chicaškem nadškofu Mundeleinu, Chicaški nadškof je pa obenem titularni kardinal in ima precejšnjo besedo pri vladni katolički cerkvi v Ameriki ..." "... in tako raste moč patria Zakrajšeka od dane do dne ..."

No, to je lep poklon in lepo priznanje Rev. Zakrajšeku, na katerega je lahko ponosen in mi mu častimo ako je to res. Tako lepega spričevala bi si mu še mi ne upali dati.

* * *

Obenem je pa ta sodba liberalno-rdeč "Slovenije" velik udarec po nasprotnikih delovanja Rev. Zakrajšeka. Saksar ga v svojem dnevniku ubija že 14 let, enako vsi rdeči in rdečasti listi. Ubiali so ga lansketo celo celo naši "ta-katoliški" pri Jednoti v Jolietu. Da, toliko "cupernikov" ga je že skušalo "panati", na tu ga imaš, sedaj pride pa eden izmed teh listov sam, pa tako priznanje! Mr. Sakser, Mr. Zalar, Mr. Zavrtnik, Mr. Konda Co. protestirajo proti takemu častnemu priznaju! To je že malo preveč, da se Vaše delovanje tako omalovažuje!

Potem pa vsa prestrašena "Slovenija" v svojem smrtnem strahu

pred tem "velikanskim uplivom Patria Zakrajšeka" kliče: "Proti takoj sili je treba nastopiti, dokler je še čas, z veseljimi, dobrimi in radikalnimi sredstvi, ne pa z zmerjanjem kot imajo navado nekateri..."

Ti uboga Slovenija, kako se nam smili! Ta revica je res vsa iz sebe, saj bode še znorela samega strahu. Delirij že ima! Dajte ji, dajte "Icebag" na razgreti celo!

* * *

Tu pa je zopet hud poper za vse redeče in pordeče in tudi za ta črne nasprotnike: "Ne zmerjanjem, kot imajo navado nekateri..."

Da to smo mi že večkrat rekli, da je zmerjanje znamenje surovosti in neolike. "Skaza", "Rasputin", "kutar" ... to zná reči vsak, še tako zabit človek. Treba samo da je srečevé! — Capito, Glas Naroda?

* * *

Na koncu te klobase se pa povspne rdeča protiverska "Slovenija" do emfatičnega vsklik: "Geslo slovenskih župljanov in cerkvenih odbornikov naj bo:

"Na župnije posvetne duhovnike, redovnike pa naj ostanejo v samostanh!" No, ta stavki pa kaže, da včasih tudi slepa kura "Slovenija" kako dobro zrnde najde, če prav redko. Kakor smo čuli in kakor vsa znamenja tudi kažejo, se redovniki tudi resno trudijo to navodilo izpeljati in doseči, da bodo povsodi živeli redovniki skupno, kjerkoli je eden župnik. Svetovali bomo tudi mi našim slovenskim redovnikom, naj gotovo ubogajo "Slovenijo" v tem oziru in ostanejo v samostanh, katerih si naj le veliko ustanove!

UGANJKA.

Kdo zna sestaviti te črke tako, da bode na vse strani zneslo samo 15?

1	2	3	4	5
1	2	3	4	5
1	2	3	4	5
1	2	3	4	5
1	2	3	4	5

Za pravilno rešitev te zastavice razpisujemo posebno nagrado in sicer lepo knjižico.

Binkoštno nedeljo

Letos bode za Chicaško nadškofijo nedelja revežev. Za ta dan je mil. g. nadškof razpisal posebno kolektivo v kovertach za podporo revežev in raznih zavodov, katere imamo po nadškofiji.

Vse to delo vrši posebni odbor, katerega je sestavil mil. g. nadškof Mundelein in kateri v njegovem imenu upravlja vse številne panoge katoličke dobrodelenje po nadškofiji. Ta odbor se imenuje po angleško Associated Charities Chicaške nadškofije in je bil ustanovljen leta 1918. V to organizacijo so združeni vsi dobrodeleni zavodi, bolnišnice, sirotišnice, Day Nursery i. t. d. Ta organizacija zbirja potreben denar, ga potem pravično razdeli med vse te posamezne zavode, skrbi za to, da vsi ti zavodi vršijo svojo dolžnost, da gre vse upravljati v redu, da se ničesar po nepotrebni ne potroši, da so zavodi snažni, da se dovolj skrbi za bolnike i. t. d. Ponos katolikov te nadškofije je, da so sami skrbi za svoje reveže in potrebine in bolnike in sirote, in pa da so ti reveži res prekrbjeni, da se jim njih težko stališče kolikor mogoče olajša. Prvo leto je prispevalo v to organizacijo nekako 50.000 katolikov, ki so dali skupaj \$432,266.42. Drugo leto je prispevalo 57.000 katolikov, ki so dali \$509,264.54. Tretje leto je pa že prispevalo 62.000 katolikov, ki so dali \$517,031.90.

Organizacija je skrbel za 25 zavodov, za katere je preteklo leto dala \$260,000.00. — Poleg teh zavodov je vzdrževala posebni urad, od koder so skrbeli za revne družine po hišah. Preteklo leto je tako dobitilo 39.361 družin podpore iz tega urada.

Po teh krasnih dosedanjih vseh stopih Associated Charities pred vse katolike naše nadškofije in jih zaupno prosi pomoći. Na binkoštno nedeljo želi mil. g. nadškof, da vsak katolik dal v kovertici svoj prispevek in sicer vsaj toliko, kolikor je dal o božiču za svojo božično kolektivo svoj župniji.

(Nadaljevanje 1. str.)
didatov, ki naj bi se volili. Tako je že pred volitvami prešla v roke SLS dobra četrtina vseh občin, ki bodo volile. Kakor vse kaže bo poraz demokratov in samostojnežev takoj popoln, da skoro gotovo niti v eni sami občini v celi Sloveniji ne bodo dobili večine. Izpremembra volivnega reda ni nič zaledla, prava ljudska volja prihaja do veljave, liberalnega centralizma pri nas nič več ne mara.

Na Sp. Poljskovi je dne 13. aprila umrl g. Franc Heber, vpokojeni župnik.

Francoska javnost se zanima za boj katoličanov v Jugoslaviji proti framazonstvu, ki tlači versko svobodo. V "Libre Parole" je časnikar Denais nedavno objavil vrsto člankov o tem boju katoličkih Slovencev in Hrvatov za versko svobodo. Članek obsaja natolceanje svobodomiselnih centralistov, češ da je ta boj znamenje separatistiškega streljenja toraj v nasprotju z edinstvenostjo države. Temu nasproti navaja član kar ustavni načrt Jugoslovanskega kluba in poudarja ne samo njegovo avtonomistiško, ampak tudi njegovo socialno-političko stran, ki je vse kaj drugega, kakor prizadevanje za razdvoj države. Poudarja tudi, da smatrajo francoski katoličani stvar katoličkih Jugoslovanov za svojo in bodo zastavili ves svoj vpliv tudi pri vladu, da bo javnost prav podučena o razmerah. "Mi bomo vsikdar odločno povzdignili svoj glas za versko svobodo katoličkih Jugoslovanov", pristavlja k sklepu.

Pribičevič je sprejel deputacijo rusinskih kmetov, ki se je prišla pritoži v Belgrad zaradi samovoljnega postopanja proti zasebnim šolam, ki jih je hotel Pribičevič tebi nič meni nič podržaviti, seveda ne v prospelu poduka, ampak zato, da bi mogel iz njih ložej pregnati verski poduk. Poslanstvo ga je s svojim ugovorom tako ugnalo v kozji rog, da je Pribičevič priznal, da država nima pravice zapleniti šole, ki so zasebna last. Radovedni smo, jeli se bo ravnal tudi po svoji izjavi in pustil zasebne šole v miru ter rajše preganjal analphabetstvo po Srbiji, nego drugim kulturnim ljudem v Jugoslaviji delal zgago s svojimi nepostavnimi fermami.

V Brežicah se je smrtno ponesrečil načelnik hasilnega društva g. Haller. Prišel je po nesreči pod vlak in je bil takoj mrtev.

Prekmurske "Novine", ki jih izdaja župnik Klekl, so demokratski vlad trn v peti; rada bi jih zatrila. Zato dolži g. Klekla, da je mažaron in da agitira za povratek habsburžanov na ogrski tron.

Tisti, ki g. Kleklu podtikajo mažaronstvo in habsburžanstvo, so isti čas ko je ta narodni mučenik begal pred tolovajskimi tolpmi, ki so ga zavoljo jugoslovanstva hotela ubiti, najbrž skrivaj poljubovali svoja habsburška odlikovanja in si habsburške čase želeli nazaj.

"Iz Radeč pri Zid. mostu. — Podpisani se tem potom iskreno zahvaljuje vsem, ki so prispevali za nove orgle župne cerkve v Radečah. V prvi vrsti gre zasluga za vseh Rev. J. Plaznik, tukajšnjemu rojaku, ki je našo prošnjo za milodare objavil v časopisu ter sam osebno prevzel zbiranje milodarov. Dosedaj nam znani darovalci so:

Po \$10: Rev. J. Plaznik, Adolf Sebat, Martin Plazar; po \$5: Jožef Furkan, Franc in Neža Sebat, Franc Stušek. Marija Kerše je dala \$20, J. Culjan \$1, skupaj \$66.

Imena darovalcev bodo zapisana na novih orgljah in v kroniki radeške župnije.

DR. OHLENDORFOVA
ZDRAVILA

so izvrstna proti

KAŠLUJU,
UJEDANJU,
ŽELODČNIM BOLEZNIM
IN REVMITIZMU.

Steklenica stane 75c.

1924 BLUE ISLAND AVE.

VELIKANSKI GOZDNI POŽAR V BOHINJU.

Milijonska škoda.

Iz Bohinja so dospela točnejša in obširna poročila o velikanskem požaru v Soteski v bohinski dolini: V ponedeljek ob 3. uri popoldne je na dosedaj nepojasnjen način pričelo goreti na žagah verskega zaklada. Te žage ima v najemu konzorcij lesnih trgovcev: Franc Dolenc iz Škofje Loke, Jakob Pogačnik iz Podnarta in tvrdka Arnejc iz Jesenic. Ti so namreč prevzeli podjetje v najem za izrabu gozdnega gostava. Okoli žag so bili nakopičeni veliki skladi najfinješega lesa in hlodov. Požar se je z veliko naglico razširil. Na lice mesta so takoj prihitele požarne brambe iz Bohinske Bele, Bleda, Rečice in Bohinske Bistrike.

Kako močan je bil plamen, se vidi po tem, da so zgoreli celo hldi in les, ki se je nahajal v vodi. Žerjavica in iskre, ki so švigale visoko v zrak, so zanesle ogenj tudi v bližnje gozdove.

Proti večeru so pričeli goreti gozdovi na več krajin. Plamen se je tukaj z velikansko naglico razširil. Grozen je bil pogled na Jelovcio, ki je bila en sam velikanski plamen. Vsa Boh. Bistrica je bila razsvetljena kot ob belem dnevu. Zvezca so potem telefonirali v Ljubljano po pomoč. In šele sinoč je prišlo 145 vojakov s častniki, ki so takoj pričeli z rešilno akcijo. Ko to pišemo, požar še vedno traja.

Lesni trgovci cenijo škodo na milijone.

Jugoslovansko-češko zbljanje. — Te dni pride v Belgrad profesor dr. Pata, bivši tajnik jugoslovanske komore v Pragi, eden izmed ustanoviteljev češko-jugoslovanske lige v Pragi.

† Zlatomašnik p. Rajnerij Kokalj. P. Rajnerij Kokalj, zlatomašnik, je umrl včeraj večer ob enajstih v ljubljanskem frančiškanskem samostanu v 81. letu starosti.

Naša tiskarna izvršuje kar najtočnejše vse tiskovine in tudi najceneje. Marsikdo se je že sam prepričal, da je dobil pri nas najbolje cene, pa tudi solidno delo. Zato smo pa preobloženi z delom, da ga komaj izvršujemo.

Imamo več priznanih pisem.— Tu je zopet eno:
Holy Family Church,
Kansas City, Kans.
Pošiljam Vam \$..... v pokritje računa za naročene tiskovine in lepa hvala za dobro delo. Danes Vam pošiljam zopet novo delo ...

REV. JNO. PERŠE.

FRANK SEDLAK'S SONS

Izvršujemo

VSA ZIDARSKA DELA.

Kadar mislite graditi svoje domove ali kako drugo poslopje, obrnite se na nas, da Vam damo svoj nasvet

2448 South Lawndale Ave.,
CHICAGO, ILL.

Phone: Lawndale 250.

SLAVNEMU OBČINSTVU
naznanjam, da popravljam in napeljujem vedne in plinove cevi, kakor tudi izvršujem vsa dela, ki spadajo v plumbarsko stroko. — Pred vsem si zapomnite, da jaz izvršujem vsa dela najboljše in za najnižjo ceno.

Nadar potrebujete naše pomoci, poklicite nas po telefonu, ali pa če pridete osebno na:

JAMES A. JANDOS,
2042 W. 22nd St, near Hoyne
Ave., Chicago, Ill.
Tel.: Canal 4108

**Mi pošiljamo denar
na vse kraje**

JUGOSLAVIJE,

Slovenije, Hrvatske in Srbije.

Vse pošiljatve garantira

AMERICAN STATE BANK

1825—1827 BLUE ISLAND AVENUE,
CHICAGO, ILL.

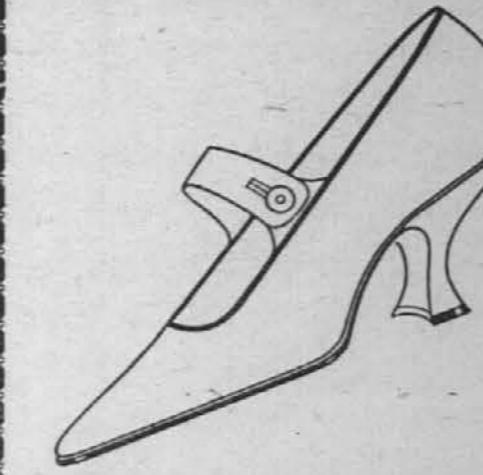
J. F. STEPINA,
predsednik;

A. J. KRASA,
tajnik.

Posebna razprodaja ta teden.

KAPPERS

1757-1759 W. 18th St., Cor. Wood St.

Ženski praznični slipperji z enim, dve ma ali trem zaponkama, črni in rujava, z nizkim ali visokim petami, v velikosti tri 3-8. Preje \$6. \$3.95 Danes se prodajajo za

Ženske mrežaste in "button kid" črevlji, v velikosti 3 do 9. Prejšna cena \$6. Sedaj \$4.50

"Rubber sale turning slipperji" za dečke in deklice, v velikosti od 8 do 11. Prejšna cena \$1.25, v velikosti od 12 do 2 in 3 do 6, posebna 98c cena

Patent usnjeni "Pumps" za deklice in 2 zaponkama v velikosti od 4 do 8. Prejšna cena \$2.00. Sedajna \$1.49 cena

Črevljički za otroke na gumb (rujava), v velikosti 4 do 8. Prejšna cena \$2.75. Sedaj \$1.95

Črevlji za dečke, črni mrežasti (lace), izvrstno usnje vse skozi. V velikosti 2 do 6. Prejšna cena \$5.00. \$3 Sedajna cena

Otroški patentovani pumps črevljički iz "kid" usnja, v velikosti 5 do 8, in 8 do 11. Prejšna cena \$2.75. \$1.98 Sedajna cena

Moški "slipperji" — z gumilastiko na strani, s podplati, šivanimi na roko, v velikosti 6 do 11. Prejšna cena \$3.50 cena \$5. Sedajna cena

Ženski sliperji s 3 zaponkami iz "kid" usnja v rujava in črni barvi. V velikosti 3 do 8. Prejšna cena \$2.98 \$5. Sedajna cena

Moški "dress" črevlji, rujavi in črni, iz "kid" usnja in teletine. Prejšna cena \$7.50. Sedaj \$5

Otroški patentovani pumps črevljički iz "kid" usnja, v velikosti 5 do 8, in 8 do 11. Prejšna cena \$2.75. \$1.98 Sedajna cena

Moški "Overalls", v velikosti 38 do 44, preje \$1.75. Sedaj 89c samo

Overalls-si za dečke, v velikosti 8 do 15. Preje \$1.25. Sedaj 59c samo

Otroška oblekica za igre v velikosti 2 do 8, z rudečimi robovi 79c samo

Belen in nebelen Muslin (kontinena), yard samo po 12½c

Zenska krasno urezana jopică, katero boste tako lepo nosili z vašo spomladansko obliko, belo, rujavi in pišana. Prejšna cena \$3.98. \$2.98 Sedaj samo

Overalls-si za dečke, v velikosti 8 do 15. Preje \$1.25. Sedaj 59c samo

Pokrivalo za ženske modrce iz svile, ki se lahko opere, nekoliko pokvarjeno samo 59c

Prepasniki za deklice, v velikosti 2 do 6, iz lahkega "corosata", v velikosti 8 do 14, same po 79c

Plave možke srajce za delo. V velikosti 14 in pol do 17. Prejšna cena \$1.49, sedaj 85c

Otroška oblekica "lawn dress", tako lično obrobljena, preje 98c, sedaj samo 69c

Moška spodnja obleka "Union Suits", v velikosti 36 do 44, preje \$1.75. \$1 Sedaj samo

Prepomembno pozornost se obrača na naročila po pošti, katera se bodo točno izvršila.

DELO IN DENAR.

Spisal dr. Fr. Detela.
(Dalje.)

"Tukaj imam dva goldinarja", je dejal Janez, "in v soboto ti dam zopet nekaj".

"Ned vzamem nobenega krajčarja", se je branila Lojza in si brisača oči, "nobenega krajčarja. Kar pojdi, Janez, pojdi in nič se ne boj! Saj se bom zatajila, da ne bo zvedel nihče več, da sem tvoja sestra, in da te ne bo sram".

"Oh, kako govorš, Lojza!" je dejal Janez in se ustavil. Ona pa ga je pustila sredi ceste in odhitela po snegu proti svojemu stanovanju.

Janez je stal in premisljeval, ali naj bi hitel za njo, da se pomeni takoj z Brnotom, ali naj bi počakal druge prilike. Kaj da bo storil, to je vedel, in vroča jeza mu ni dušila več srca, kjer je bil zrasel hladen, nemajen sklep. Ali ga izvrši danes ali jutri, to se mu je zazdelo brez posmena. "Zdaj bi celo težko dobil Brnota v pest, ker bi pa najbrž posvarila sestra sama.

Zvečer je bil videti Janez zopet finjen in celo dobre volje. Negovost je bila prešla in ravno ta vznemirja človeka, ker mu veže razum in roke.

Draga pa se ni bila še pomirila. Nič se ji ni ljubilo govoriti; kar hudo je gledala in sapo pojema.

"Ali si huda na mene zaradi te sitnosti?" je vprašal Janez, ko sta bila sama.

"Kaj bi bila huda?" je dejala Dragica počasi in ga pogledala. "Saj si ti nedolžen kakor jaz".

"Ampak kaj, ako bi ne bil odnehal ravnatelj in naju zapodil iz tvornice, če se ne bi hotela vdati!"

"Oh res, kaj bi bilo storiti", je vzdihnila ona in se obrnila proč, ko je trdil Janez, da on za svojo osebo nikakor ne zapusti tvornice. Molčala sta proti vsem drugim o razvratelju ravnateljem oba kakor zgovorjena in čez par dni sta se skrivaj oba že sporazumno smejala vsemu temu obrekovanju in ogorčenju in čudni zahtevi ravnateljevi.

"Ravnatelj bi bil moral poklicati Meto, ne naju", je dejal zopet Janez Dragici.

"Pravzaprav pa Arturja", je dejala ona. "Mi jim ga vendar ne bomo gonili domov, dokler se vede spodobno in ne žali nikogar. Ampak to je tista gospaska ošabnost, ki misli, da se omadežuje, če pogleda delavca naravnost in ne postrani in odzgoraj dol. Če se ne bi smel prizmoditi noben metuljček, bi še svetlik ne smeli prižigati. Pravzaprav se mi smili ta človeček. Kako občutljiv je za vsako lepo, hudo besedo, kako pogleduje Meto in kar ne ve, kako bi ji ustregel. Ona pa se drži imenitno in ponosno, kakor da bi ne bilo nič posebnega takšno klanjanje in prizadevanje, kakor da bi se razumevalo to samoobsebi. Lahko, ker ima izbranega najbrž drugega. Vsaka pa bi ne ravnala tako". Bistro je pogledala v. oči

Telefon: Canal 6319.

MATH KREMESEC

mesar

Priporoča Slovencem in Hrvatom mojo dobro in okusno mesnice.

Vaški dan sveže meso, kakor tudi

— prave kranjske klobase —
doma delane vedno na razpolago.

1912 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Janezu, ki je zmignil z ramami in menil, da ni treba o tem Meti nič praviti.

Meta pa se je čutila prav nešrečno. Vse drugače so se bile zasukačne razmere, nego je ona upala in žela. Približevanje Arturjevo, ki se ji je zdelo tako smešno in otročje, ji je bilo vdehnilo veselo nado, da se bo spomnil Janez svoje besede, da se mu zbudi vsaj ljubosumnost. Nič podobnega. Iz njo in vso družino vred se je smerjal Janez natihem gospokemu mladeniču; v obraz pa se mu je dobrikal in celo vabil ga je v družbo. In koliko je trpela ona pri vsem tem! Zavrnila je vsak darek in vendar so jo posmehljivo izpravale sodelavke, če ji je kupil gospod Artur to novo ruto, če je res tako dobrih rok, kakor se pripoveduje, in da naj ga le pošteno oskupe. In doma nič bolje. Ko je ona razmišljena poslušala neslane besede Arturjeve in odgovarjal nakratko na nepotrebna povpraševanja, so se drugi zadovoljno spogledovali in sporazumno sta se muzala Janez in Dragica. Kolikrat je bila že ona povedala Arturju, koliko brhkješe da so po mestih gospodične, ki se varujejo mraza in vročine, ki jih ne staraže ne skrbi, ne težka dela. A nič si ni dal dopovedati mladenič, in če je bila prehuda, so mu stopile solze v muke oči. Janez pa se je smerjal in ji nagajal z gosposkim snubcem.

"Dober človeček", je dejal in se muzal; "le škoda —"

"Da je malo trčen; kajne?" mu je segla v besedo Meta.

"Ej, zaraditega še ni trčen, če hođi za takšnim dekleton", se je smerjal Jože.

"Ampak jaz bi bila trčena, jaz, če bi hodila za kom", je dejala Meta užaljena. "Toda ni se treba nič bat. Jaz sem vesela, da je vsaj še kak človek prijažen z menoj".

"Ali nismo vsi prijažni?" se je zagovarjal Jože, nekoliko poparjen.

"Saj tebi, Jože, ne rečem nič. Ampak jaz podim Arturja od sebe, Janez ga pa vabi, da se zabava z njim na moje stroške in moj račun. Smešna in prismojena se zdim samo jaz".

Jemčevi so tolažili užaljeno deklico, češ da si lahko mislijo, kako neprijeten da ji je tak snubec; a naj se pomiri; to da so samo gosposke muhe, kakršne redi dobra hrana in dolgčas; gospodič se bode kmalu naveličal.

Meti se je zdelo, da veje tudi nekoliko zavisti iz prijažne tolažbe in da se Janez vendar malo jezi in da

HARMONIKE!

Izdelujem in popravljam vsakovrstne harmonike, bodisi kranjskega ali nemškega tipa. Vsa dela izvršujem zanesljivo in točno, po najnižjih cenah.

Se priporočam rojakom širom Amerike.

ANTON BOHTE,
3626 E. 82nd St., Cleveland, O.

Predsednik Rudolf Cerkvenik, podpredsednik Jožef Zakrajšek, tajnik John Vidervol (1153 East 61st Street, Cleveland, Ohio), zapisnikar Jos. B. Zaveršek, blagajnik Anton Baščar; nadzorniki: Anton Strniša, Jos. Zakrajšek, Viktor Kompare.

Društveni zdravnik: Dr. J. M. Seliškar.

Zastavonoša: John Jerman.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu v šolski dvorani.

— Kadar potrebujete raznega pohištva, obnite se na mene. V žalogi imam najfinje postelje in mordce, raznovrstne peči za plin, olje in premog. Prodajam tudi vsakovrstno orodje za vse rokodelske stroke. Ravno tako imam v zalogi tudi vse avtomobilске potrebščine, kakor tudi vse potrebne predmete za napeljavno električne. Svoje blago razpošiljam po celi Ameriki. Pišite še danes po naš cenik!

A. M. KAPSA
(General Hardware store)

2000 - 2004 Blu Island Ave
Cor. 20th St.
CHICAGO, ILL.

prikriva s smehom drugačno čuvstvo in da je njegova malomarnost morda vendar le nekoliko hlinjena. Kako hitro se prevzamejo takšni mladeniči, če se nimajo nikogar batiti! Kadar bo dom njegov, takrat jo vzame, tako ji govorji Janez kadar sta sama, in ona naj bi se vrnila domov in čakala, dokler se ne izpremeni razmere. Kako pa! On pa bi se medtem seznanil z drugo in mora se je že. — Bistro ji je pazilo sramežljivo oko na poglede, besede, kretanje neopreznega mladeniča in preprosto odkrite Dragice in video, zapazilo je več, nego je ovajala in izpričevala istinitost. Inako se ji je storilo, kadar je premisljevala sama svoje skrbi in težave, prevarjene nade in prazne obete. V taki žalosti ji je pač prihajalo na misel, kako obzirno, kako nežno se vede, kako priavo in ljubezni govorji Arthur, kako žaljivo in prešerno pa nekdo drugi. Oni tako imeniten, bogat, izobražen snubi njo, preprosto deklico; Janez pa se brani in odlaša in išče izgovorov. Oh, kako odveč je ta njegova skrb! Lotevalo se je njenega srca novo čustvo samozvesti, kakršnega in poznala doslej. Začela je više ceniti sama sebe, ko je videla, kako jo cenijo drugi; ponosne je začela govoriti z Arturjem, ponosne je se vesti proti Janezu, ponosne prezirati in zaničevati žaljive poglede, pikre opombe, sporazumni smeh zavistnih sodelavk. Tudi njene misli in nade so

poletele više. Kaj pa je Janez? Naveden kmet. In kaj je čaka ob njegovi strani? Trud in trpljenje. — In morebiti ne učaka niti tega, ker je Janez tako neodločen, tako popustljiv proti svojemu očetu. Ta pa zadolžuje medtem s svojo zanikarostjo lepo domačijo. In koliko sitnosti bi imela s svakinjam! Na drugi strani pa prijetno gosposko življenje. Da sama nima tako gospiske izobrazbe in olike, to je nimir nič motilo. Saj je opazovala, kako malo ugleda ima najzobražnejša ženska, ki nima denarja, poleg neolikane gospo, ki se ponaša s šoprogom v višji službi ali v večjim premoženjem. Zdelo se ji je, da tiči razlika omike le bolj v besedah in v obleki; besedi pa se človek hitro navadi in za obleko je treba samo denarja. Kaj hočem tudi z morem, si je prigovarjala, ki bi ne maram zame! Čim rajša bi ga imela jaz, tem bolj bi trpela, tem bolj se ponizevala pred njim, da bi mu ustregla.

(Dalje prihodnjic.)

AMERIŠKI SLOVENCI PODPLI.

RAJTE SVOJE PODJETJE
KATERO EDINO SE
BORI ZA VAŠE IN-
TERESE!

DRUŠTVO
EV. VIDA
STEV. 25
K. S. K. J.

Ima svoje edne mesečne seje na
sake prvo nedeljo v mesecu v Knausovi
iverani, cor. St. Clair Ave. and Grand
Str. N. E.

Uradniki za leto 1913.

Predsednik, Anton Grdina 1053 East
62nd Street, tajnik, Joseph Russ 6517
Bonne Ave. N. E.; zastopnik, Joseph
Dgrin 1051 Addison Rd. W.; Društveni
zdravnik Dr. J. M. Seliškar na 6127 St.
Clair Avenue.

Novi člani se sprejemajo v društvo
od 16-ge leta do 50-ge leta starosti in
zavarujejo za posmrtnino \$1000.00
ali 250.00 noče društvo plačuje \$6.00 te-
menske bol potpre.

Naše društvo sprejme tudi otroke v
mladinski oddelki od 1 do 16 leta starosti
in e zavarujejo \$100.00; Otroci po 16
letu starosti prestopijo k aktivnim čla-
rom in se zavarujejo od \$250.00 do \$1000.
Plačevanje društvenih asev pri sejah od
1 ure dop. in do 5 ure pop.

Novi člani in članice morajo biti pre-
skani od zdravnika najkasneje do 15
ine vsacega meseca.

Za vse nadaljnja pojasnila se obrni-
e na gori imenovane uradnike.

Pozor.

Pravkar smo dobili iz starega kra-
ja dvoje šmarnic našega najpriljub-
nejšega šmarničarja Dr. J. Jeršeta.
In sicer:

1. Mati čudovita 1913: \$1.50

2. Lavretanske šmarnice 1918: \$1.50

Po znižani ceni

Naša trgovina
je od prva vsak
toček, četrtek
in soboto zve-
čer.

NAŠA TRGO-
VINA JE OD-
PRTA VSA-
KO NEDE-
LJO DOPOL-
DNE.

JELINEK & MAJER

Corner Blue Island Ave. and 18th Street.

Prepičajte se!

Da mi resnično izdeluje-
mo najkrasnejše ženitovanj-
ske slike.

Da imamo na razpolago
za slikanje najlepše pozicije.
Da izdelujemo vsa dela toč-
no in po najzmernejših ce-
nah.

Vsem se priporočam.

Němeček
FOTOGRAFIST

1439 W. 18th St., cor. Albert, Chicago, Ill.

PHONE: CANAL 2534.